

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-05-02

Ärendenummer AVO-2025-00795

Handläggare

Sofia Gunnarson

E-post:

sofia.gunnarson@aldrevardomsorg.goteborg.se

Svar på remiss om förslag till Göteborgs Stads plan för arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck 2025-2027

Förslag till beslut

1. Äldre samt vård- och omsorgsnämnden avstryker *Göteborgs Stads plan för arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck 2025-2027*.
2. Äldre samt vård- och omsorgsnämnden föreslår att de aktiviteter som berör nämnden inkluderas i befintliga planer eller i ordinarie planering och uppföljningsprocess för att minska risken för dubbelstyrning, ökad administration och otydlig prioritering.
3. Äldre samt vård- och omsorgsnämnden översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till socialnämnden Centrum.

Sammanfattning

Socialnämnden Centrum har remitterat förslag till *Göteborgs Stads plan för arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck* till äldre samt vård- och omsorgsnämnden (2025-03-25 § 72). Planen föreslår fem aktiviteter, varav två berör nämndens verksamhet. Dessa aktiviteter handlar om medarbetares kompetens angående hbtqi-personers och personer med funktionsnedsättnings särskilda utsatthet i hederskontext, samt medarbetares förmåga att upptäcka hedersrelaterat våld och förtryck.

Förvaltningen bedömer att planen för hedersrelaterat våld och förtryck 2025-2027 bör avstrykas mot bakgrund av kort genomförandetid, otydlig effekthämtning, avsaknad av äldreperspektiv och risk för dubbelstyrning i aktiviteterna som berör förvaltningen.

Förvaltningen bedömer att stärka arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck är av vikt men bedömer att planens utformning riskerar innebära ökad administration. Förvaltningen föreslår att aktiviteterna istället inkluderas i befintliga planer för att stärka det långsiktiga arbetet.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Kompetensutveckling för medarbetare innebär ökade kostnader i form av vikariekostnader. Förvaltningens verksamheter pågår dygnet runt och medarbetare är schemalagda utifrån planerade insatser för den enskilde. Insättandet av en vikarie påverkar i sin tur antalet medarbetare som vård- och omsorgstagaren möter och kontinuiteten.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Människor har rätt att leva ett liv utan förtryck och hot om våld. Det är därför särskilt viktigt att främja detta arbete i en hedersrelaterad kontext. Den hedersrelaterade kontexten påverkar den enskilde hela livet, från barndom till ålderdom. Det är därför viktigt att kompetensen i verksamheten, så väl som i samhället, stärks för att kunna arbeta mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Samverkan

Information ges på förvaltningsövergripande samverkansgrupp (FSG) den 11 juni 2025.

Bilagor

1. Protokollsutdrag, socialnämnd centrum 2025-03-25 § 72
2. Begäran om yttrande över förslaget till Göteborgs Stads plan för arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck 2025-2027, missiv
3. Göteborgs Stads plan för arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck 2025-2027 – Remissversion

Beslutet skickas till

Socialnämnd Centrum

Ärendet

Socialnämnden Centrum har remitterat förslag till *Göteborgs Stads plan för arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck* till äldre samt vård- och omsorgsnämnden för yttrande (2025-03-25 § 72). Nämndens yttrande ska vara socialnämnd Centrum tillhanda senast den 1 juli 2025.

Beskrivning av ärendet

Nämnden har ombetts att yttra sig angående Göteborgs Stads föreslagna plan för arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck 2025–2027. I yttrandet efterfrågas svar på följande frågeställningar:

- *Bedömer ni att aktiviteterna som föreslås i planen är möjliga att genomföra inom förvaltningens budgetram? Ange grunderna för er bedömning.*
- *Bedömer ni att aktiviteterna som föreslås i planen kompletterar aktiviteterna i planen för arbetet mot våld i nära relationer och andra planer och program inom relaterade områden?*
- *Bedömer ni att aktiviteterna som föreslås i planen ökar likvärdigheten i stadens arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck?*

Aktiviteter i planen

I den föreslagna planen finns det fem aktiviteter, varav två berör förvaltningens verksamheter. De två aktiviteterna är följande:

1.1 Socialförvaltningarna och utbildningsförvaltningarna ska öka personalens kompetens om hbtqi-personer och personer med funktionsnedsättnings särskilda utsatthet i hederskontext

2.1 Socialförvaltningarna ska i arbetet med att upptäcka våldsutsatthet och våldsutövning även ställa frågor för att upptäcka hedersrelaterat våld och förtryck

För förvaltningen innebär dessa aktiviteter att identifiera och skydda personer som utsätts för hedersrelaterat våld och förtryck. Personer som identifierar sig som hbtqi eller personer med funktionsnedsättning anses vara särskilt utsatta för att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck.

Planens helhet

Planen som socialförvaltningen Centrum fick i uppdrag av kommunfullmäktige att ta fram är välformulerad och tydlig. Äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen bedömer arbetet som viktigt och välkomnar att arbetet för att stärka förståelsen och kompetensen för arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck. Arbetet ska stärka likvärdigheten i Göteborgs Stads verksamheter för arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Att genomföra aktiviteterna i befintlig budget

Förvaltningen bedömer att aktiviteterna kan genomföras med befintlig budget. Genomförandet av aktiviteterna kan istället försvåras på grund av verksamheternas karaktär. Då verksamheten pågår dygnet runt behöver en medarbetare ersättas av en vikarie för att kunna genomföra utbildningen på arbetstid, något som kan vara utmanande eftersom det inte alltid finns vikarie att tillgå.

Förvaltningen efterfrågar förtydliganden avseende hur aktiviteterna får effekt med de föreslagna åtgärderna. Förvaltningen efterfrågar även förtydliganden angående

aktiviteternas genomförande. De två aktiviteter som berör förvaltningen innebär framtagandet av nya utbildningsinsatser. Vid framtagandet av nya dessa utbildningsinsatser är det viktigt att belysa hur medarbetare får rätt verktyg för att kunna utföra arbetet i praktiken. Vid framtagandet av planer, rutiner och utbildningskoncept behöver koppling till det praktiskt utförda arbetet tas i beaktning. Aktiviteterna syftar till att öka kompetens för att identifiera hedersrelaterat våld och förtryck genom utbildningsinsatser. Efter genomförd utbildning behöver medarbetare även verktyg för att kunna agera om de upptäcker hedersrelaterat våld och förtryck vilket planen saknar.

Kompletterande planer och ordinarie planerings- och uppföljningsprocess

Förvaltningen bedömer att aktiviteterna i planen kan genomföras men efterfrågar förtydliganden avseende om det vore mer ändamålsenligt att invänta ny plan för våld i nära relation och inkludera hedersfrågor i befintlig struktur. En risk är att det blir olika handlingsplaner för närliggande frågor som bidrar till ökad administration, dubbelstyrning och otydlighet i frågorna. Planen för våld i nära relationer gäller till och med 2027 vilket även är föreslagen giltighetsperiod för planen mot hedersrelaterat våld och förtryck. Förvaltningen efterfrågar därför att aktiviteterna inkluderas i befintliga planer eftersom det blir en tydligare styrning, och i förlängningen ger bättre förutsättningar för ett prioriterat långsiktigt arbete. Förvaltningen arbetar redan på ett strukturerat sätt utifrån den ordinarie planerings- och uppföljningsprocessen där mål och uppdrag från nämnd och kommunfullmäktige planeras in, åtgärdas och rapporteras. Det är relativt få aktiviteter som berör förvaltningen och dessa kan med fördel ställas som mål och uppdrag till nämnden inom denna struktur.

Öka likvärdigheten

Förvaltningen ser att i planeringsskedet bedöms aktiviteterna bidra till ökad likvärdighet inom Göteborgs Stads arbete i frågan. Förvaltningen anser dock att för att få effekt behöver åtgärderna tas fram i dialog med de som arbetar patient- och omsorgsnära. Förvaltningens medarbetare genomför kontinuerligt kompetensutveckling och utbildning inom berörda områden. Om utbildningar och kompetensutvecklade insatser ska ge effekt behöver ämnet förstås och kontextualiseras efter verksamheternas behov. Därefter kan aktiviteten bidra till att öka likvärdigheten på området.

Äldreperspektivet saknas

Förvaltningen uppmärksammar att äldreperspektivet saknas i planens aktiviteter och utformning. För att planen ska vara mer ändamålsenlig och få effekt behöver det finnas ett livsloppsperspektiv för hur hedersrelaterat våld och förtryck påverkar hela livet. Förvaltningen efterfrågar därför ett äldreperspektiv och särskilt ett livsloppsperspektiv i planens utformning.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att planen för hedersrelaterat våld och förtryck 2025-2027 bör avstrykas mot bakgrund av kort genomförandetid, otydlig effekthämtning, avsaknad av äldreperspektiv och risk för dubbelstyrning i aktiviteterna som berör förvaltningen.

Förvaltningen bedömer att stärka arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck är av vikt men bedömer att planens utformning riskerar innebära ökad administration. Förvaltningen föreslår att aktiviteterna istället inkluderas i befintliga planer för att stärka det långsiktiga arbetet.

Simon Cederholm

Avdelningschef

Babbs Edberg

Förvaltningsdirektör